

**Відокремлений структурний підрозділ Кам'янець-Подільський фаховий коледж
Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти "Кам'янець-Подільський державний інститут"**

**ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ПРАВА НА ВІЛЬНИЙ ВИБІР ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ У
ВІДОКРЕМЛЕНОМУ СТРУКТУРНОМУ ПІДРОЗДІЛІ КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ "КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ"**

Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту» (стаття 54, пункт 17) та визначає процедуру формування переліку та подальшого вивчення здобувачами освітніх компонент вільного вибору для освітнього-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» в обсязі, що становить не менше 10 відсотків від загальної кількості кредитів ЄКТС, визначених освітньою програмою. При цьому здобувачі фахової передвищої освіти мають право обирати освітні компоненти, що пропонуються для здобувачів вищої освіти, за погодженням з керівником закладу фахової передвищої освіти.

Вибіркові компоненти - компоненти вільного вибору здобувачів фахової передвищої освіти, спрямовані на забезпечення загальних і спеціальних (професійних) компетенцій за спеціальністю.

Освітні компоненти вільного вибору – це компоненти, які пропонуються Коледжем для навчання з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб особи, посилення конкурентоспроможності та затребуваності випускника на ринку праці, сприяють академічній мобільності та особистим інтересам.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ВСП Кам'янець-Подільський фаховий коледж НРЗВО “Кам’янець-Подільський державний інститут”, освітньо-професійна програма фахової передвищої освіти повинна передбачати можливість вибору навчальних дисциплін для здобувачів фахової передвищої освіти у обсязі не менше 10 відсотків від загальної кількості кредитів ЄКТС, визначених освітньою програмою.

Порядок ґрунтується на засадах студентоцентрованого підходу і вільного творчого навчання, що гарантує здобувачам побудову індивідуальної траєкторії навчання з урахуванням власного потенціалу, особистісного росту та своїх професійних інтересів.

1. Підготовчий етап: Визначення компонент вільного вибору здобувачів фахової передвищої освіти.

Першим етапом у процесі вибору освітніх компонент здобувачами освіти є підготовка переліку вибіркового компонент. Цей процес вимагає злагодженої роботи циклової комісії, гаранта освітньо-професійної програми, здобувачів фахової передвищої освіти та усіх інших зацікавлених сторін, які беруть на себе відповідальність за формування актуального та якісного змісту вибіркового курсів.

На початку цикловою комісією та гарантом програми проводиться аналіз поточного стану освітньої-професійної програми та відповідності її змісту сучасним вимогам ринку праці. Особлива увага приділяється визначенню знань і навичок, які мають бути сформовані у здобувачів для досягнення необхідних загальних і спеціальних компетенцій.

Наступним кроком є оцінка актуальності наявних вибіркового компонент. Це включає врахування результатів опитувань студентів і випускників щодо задоволеності вибіровими курсами, а також аналіз відповідності дисциплін потребам професійної галузі.

Для забезпечення відповідності змісту вибірових дисциплін сучасним викликам ринку праці проводяться консультації з роботодавцями та представниками професійних спільнот. Вони надають рекомендації стосовно того, які знання та навички є найактуальнішими для випускників.

На основі зібраної інформації цикловою комісією та гарантом програми формується попередній перелік вибірових компонент. Цей перелік підлягає обговоренню на засіданнях комісії, методичних і круглих столах, а також затверджується на педагогічній раді закладу освіти.

Обрані компоненти розподіляються за блоками, які відповідають різним аспектам професійної підготовки здобувачів освіти. Після затвердження переліку вибірових компонент керівником закладу освіти готуються інформаційні матеріали для ознайомлення здобувачів освіти із вибором, який їм буде запропонований.

Цей підготовчий етап є ключовим, оскільки забезпечує, що вибірові компоненти, які будуть актуальними, відповідатимуть освітнім стандартам і сприятимуть формуванню компетенцій, необхідних для успішного працевлаштування випускників.

Голова циклової комісії та/або гарант у співпраці із усіма зацікавленими особами (здобувачі фахової передвищої освіти, студентська рада, випускники, роботодавці, тощо) **визначають перелік освітніх компонент вільного вибору**, які будуть вивчатися у I (осінньому) семестрі, у II (весняному) семестрі – до 15 березня.

2. Ознайомлення здобувачів фахової передвищої освіти із переліком освітніх компонент вільного вибору.

На цьому етапі здобувачі освіти отримують доступ до переліку вибірових компонент, які затвержені для обрання в поточному навчальному році. Метою цього процесу є забезпечення здобувачів освіти повною та прозорою інформацією про доступні освітні компоненти, щоб вони могли зробити свідомий вибір.

Перелік вибірових компонент публікується на офіційному сайті закладу освіти в розділі присвяченому освітньо-професійній програмі за певною спеціальністю. Також цей перелік доводиться до здобувачів через відділення Коледжу, кураторів груп, спеціальні оголошення або інші внутрішні канали комунікації (систему управління освітнім процесом). Також у навчальній частині Коледжу є можливість ознайомитися з роздрукованим варіантом переліку або отримати його копію за запитом.

Для кожної вибірової компоненти готується презентація, яка в доступній формі висвітлює ключові аспекти дисципліни: назву курсу, його основні цілі та тематику, перелік компетенцій, що формуються, інформацію про викладачів, відповідальних за викладання, обсяг навчального навантаження (у кредитах ЄКТС) та форму підсумкового контролю (іспит, залік тощо).

Для глибшого розуміння значення кожного курсу можуть організовуватися додаткові інформаційні заходи, такі як зустрічі з викладачами, які презентують свої дисципліни, або відкриті лекції для зацікавлених здобувачів.

Уся інформація про вибіркові компоненти знаходиться у вільному доступі у будь-який час на офіційному сайті закладу освіти, зокрема в комірці «СТУДЕНТУ». Якщо здобувачі потребують додаткових пояснень, вони мають можливість звернутися до викладачів, відповідальних за курс, або до кураторів груп.

Здобувачі спочатку обирають освітні компоненти на рівні Коледжу, зокрема вибірковий блок «Компоненти самостійного вибору в межах Коледжу». Кожна освітньо-професійна програма фахової передвищої освіти Коледжу пропонує власні освітні компоненти вільного вибору. Таким чином, із семи освітньо-професійних програм здобувачі освіти мають можливість обрати один блок з 7 запропонованих вибіркових блоків освітніх компонент.

Вибірковий блок «Компоненти самостійного вибору в межах Коледжу» створює можливість для здобувачів освіти значно розширити свій освітній досвід, обираючи дисципліни, що відповідають їхнім інтересам та кар'єрним цілям. Цей блок дозволяє здобувачам освіти самостійно обирати дисципліни з кількох запропонованих варіантів, що дає змогу адаптувати освітній процес до індивідуальних потреб кожного студента, дозволяє їм гнучко підходити до формування свого індивідуального навчального плану та враховувати власні інтереси, професійні амбіції та майбутні кар'єрні орієнтації.

Після вибору освітніх компонентів на рівні Коледжу, здобувачі освіти переходять до наступного етапу вибору, де вони повинні обрати один з двох блоків, запропонованих відповідною освітньо-професійною програмою. Це, наприклад, Блок 1 або Блок 2, в залежності від їхніх інтересів, майбутніх професійних орієнтацій та кар'єрних цілей. Кожен блок складається з дисциплін, які детально визначені в рамках програми і відповідають певним компетенціям, які здобувачі повинні опанувати для досягнення успіху в обраній спеціальності.

Здобувачам освіти заздалегідь повідомляють терміни ознайомлення з переліком дисциплін і крайні дати для подання свого вибору. Це дозволяє їм ретельно обміркувати своє рішення та за потреби проконсультуватися з викладачами чи кураторами.

Педагогічні працівники розміщують анотації (презентаційні матеріали, силабуси) освітніх компонент вільного вибору до початку навчального року на інформаційних ресурсах, вебсайті та/або в системі Moodle Коледжу – до 15 квітня.

3. Подання заяви на вільний вибір освітньої компоненти.

Вибір здобувачами переліку освітніх компонент вільного вибору здійснюється на наступний навчальний рік з **15 квітня по 30 травня поточного навчального року**; здобувачами ОПС Фаховий молодший бакалавр нового набору, які зараховані на **перший курс навчання – до 15 вересня.**

Здобувач подає заяву (паперову/електронну на сайті) (Додаток 1) на ім'я директора Коледжу про обрані ним навчальні дисципліни вільного вибору на новий навчальний рік – **до 01 червня**; здобувачі ОПС Фаховий молодший бакалавр нового набору, які зараховані на навчання на перший курс – **до 16 вересня.**

4. Обробка заяв.

Після збору заяв адміністрація Коледжу аналізує подані заяви, враховуючи кількість здобувачів, які обрали ту чи іншу дисципліну. У випадку, якщо кількість заяв на певну дисципліну перевищує можливу наповнюваність групи або, навпаки, не досягає мінімальної кількості, необхідної для її відкриття, здобувачеві може бути запропоновано змінити вибір. Такі ситуації вирішуються через консультації з відповідними здобувачами, наданням їм альтернативних варіантів вибору та з урахуванням їхніх побажань і можливостей організації навчального процесу. Мінімальна чисельність здобувачів для формування академічної групи щодо вивчення освітніх компонент вільного вибору залежатиме від чинного законодавства (Постанова Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 р. №1134) та затвердженого МОН України штатного розпису Коледжу.

Здобувач, який з поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо), не визначився з освітніми компонентами вільного вибору, має право визначитися протягом першого робочого тижня після того, як він з'явився на навчання.

Здобувач, який самостійно не визначився з переліком освітніх компонент вільного вибору та не подав заповнену заяву у визначені терміни, може бути рекомендований для включення в будь-яку групу за рішенням випускової циклової комісії або за рекомендацією замовника освітніх послуг.

Навчальна частина у співпраці із головами циклових комісій та гарантами ОП формують академічні групи для вивчення освітніх компонент вільного вибору здобувачами і передають мотивований висновок (Додаток 2) в установлені терміни для підготовки проекту наказу про формування складу академічних груп та складання розкладу.

Не допускається зміна вибраних освітніх компонент вільного вибору після початку навчального семестру, в якому вони викладаються.

Заява здобувача на внесення змін до вибіркової складової навчального плану подається до початку навчального року за умови, що здобувач не розпочав опанування вибіркової освітньої компоненти.

Унесені зміни не мають порушувати встановлені в Коледжі вимоги щодо мінімальної чисельності здобувачів при формуванні груп на вивчення вибіркового компонент.

5. Затвердження вибору освітніх компонент.

Після того, як здобувач освіти зробить свій вибір серед доступних освітніх компонент, ці обрані компоненти офіційно включаються до його індивідуального навчального плану. Цей процес затверджується адміністрацією закладу освіти на підставі поданих заяв та вмотивованих висновків формування навчальних груп. Офіційне затвердження дисциплін здійснюється через Наказ Коледжу та є важливим етапом, який гарантує, що вибір здобувача відповідає вимогам програми та організовано відповідно до освітнього процесу закладу.

6. Реалізація навчального процесу

Після затвердження вибору освітніх компонент здобувачі освіти починають вивчення обраних курсів згідно з затвердженим розкладом. Навчання проводиться відповідно до встановлених графіків занять, з урахуванням усіх вимог та стандартів, що передбачені

освітньою програмою. Здобувачі активно залучаються до навчального процесу, виконують завдання, проходять практичні заняття та готуються до підсумкового контролю, що дозволяє їм отримати необхідні знання та навички для майбутньої професійної діяльності.

Вибіркові дисципліни на 2024/2025 н.р.

Спеціальність	Компоненти самостійного вибору в межах Коледжу	Блок 1	Блок 2
015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) 015.39 Цифрові технології	Етика ділового спілкування	Офісне програмування	Периферійні пристрої
	Статистичні методи обробки інформації	Комп'ютерна графіка	Комп'ютерний дизайн та видавничі системи
017 фізична культура і спорт	Основи масажу	Гімнастика з методикою викладання	Спортивна психологія
	Спортивно силова підготовка	Основи фізичної реабілітації та рекреації	Оздоровча фізична культура
051 Економіка	Фінанси підприємства	Бізнес-аналітика	Державне регулювання економіки
	Основи маркетингу	Електронний бізнес	Підприємництво та бізнес-культура
053 Психологія	Психологія ведення переговорів та вирішення конфліктів	Психологія творчості з тренінгом креативності	Основи психоемоційного здоров'я
	Тренінг партнерських взаємин та створення сім'ї	Основи психологічної реабілітації	Психологічна допомога в надзвичайних ситуаціях
071 Облік і оподаткування	Організація та управління підприємством	Казначейська справа	Звітність підприємств
	Аудит	Облік і звітність в оподаткуванні	Облік та оподаткування суб'єктів малого бізнесу
072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	Звітність підприємств	Казначейська справа	Місцеві фінанси
	Фінансова математика	Податкова система	Менеджмент
231 Соціальна робота	Критичне мислення	Соціальна терапія	Основи геронтології
	Психологія фінансів	Соціально-педагогічна профілактика девіантної поведінки	Волонтерська діяльність

**Відокремлений структурний підрозділ Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти
"Кам'янець-Подільський державний інститут"
Вибіркові компоненти на 2023/2024 н.р.**

Спеціальність	Компоненти самостійного вибору в межах Коледжу	Блок 1	Блок 2
051 Економіка	HR-менеджмент	Інвестування	Підприємництво і бізнес-культура
	Підприємницький тренінг	Регіональна економіка	Державне регулювання економіки
071 Облік і оподаткування	Самоменеджмент і тайм-менеджмент	Аудит	Внутрішньогосподарський контроль
	Економічне обґрунтування управлінських рішень	Звітність підприємств	Облік і оподаткування в галузях економіки
231 Соціальна робота	Критичне мислення	Соціальна терапія	Основи геронтології
	Психологія фінансів	Соціально-педагогічна профілактика девіантної поведінки	Волонтерська діяльність
		Соціальна робота у сфері дозвілля	Протидія торгівлі людьми